

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ

“นวัตกรรมวิชาชีพระดับ” ครั้งที่ 8

นวัตกรรมสร้างสรรค์การเรียนรู้ ก้าวเข้าสู่ยุค AI

วันที่ 28 มีนาคม 2568

ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และรูปแบบออนไลน์

โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

...

รูปแบบและแนวทางป้องกันพฤติกรรมกลั่นแกล้งในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Patterns and Preventive Strategies for Bullying Behavior

among Mathayom 3 students

ฐิติมา สมจิต¹

Thitima Somjit¹

644194011@parichat.skru.ac.th

ณัฐนันท์ ห่อทอง²

Nattanan Hortong²

สลลธิพิทย์ งามดี³

Salinthip Ngamdee³

สุธารัตน์ เหล็กพรหม⁴

Sutharat Lekphrm⁴

เกรียงศักดิ์ รัชกุล⁵

Kriangsak Rattakul⁵

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษารูปแบบการกลั่นแกล้ง พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง และทัศนคติต่อการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2. เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสเดาขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์ รูปแบบการวิจัยใช้วิธีเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนจำนวน 205 คน ที่สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form ซึ่งได้รับการตรวจสอบความเที่ยงและความเชื่อมั่นทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีการกลั่นแกล้งทางวาจา เช่น 1) การล้อเลียนปมด้อย รองลงมาการกลั่นแกล้งทางร่างกาย เช่น การทำร้ายร่างกาย และสุดท้ายการกลั่นแกล้งทางสังคม เช่น การกีดกันจากกลุ่มเพื่อน 2) ทัศนคติของนักเรียนส่วนใหญ่มองว่าการกลั่นแกล้งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.91$) แต่ยังมีมุมมองบางส่วนที่ยอมรับพฤติกรรมดังกล่าว 3) สาเหตุหลักของการกลั่นแกล้งคือ ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ($\bar{X} = 2.58$) และการขาดการอบรมเลี้ยงดูที่ดีจากครอบครัว ($\bar{X} = 2.48$) 4) แนวทางป้องกันที่ได้รับการสนับสนุนมากที่สุดคือ การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก ($\bar{X} = 2.74$) รองลงมาคือ การมีระเบียบควบคุมและตรวจสอบ ($\bar{X} = 2.48$) ขณะที่การลงโทษอย่างรุนแรงได้รับการสนับสนุนต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การกลั่นแกล้งในโรงเรียน แนวทางป้องกัน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

^{1,2,3,4}นิสิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

⁵อาจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Abstract

The objectives of this study were (1) to study bullying patterns; Bullying Behavior and Attitude to Bullying of Grade 3 Students (2) To study the guidelines for preventing bullying of Grade 3 students, Sadao Khan Chaikamplanonon Memorial School. The research model uses quantitative methods. The sample consisted of 205 students who were sampled in a simple way. The tool used is an online questionnaire through Google Form, which has been checked for accuracy and statistical certainty. The results showed that most of the cases of verbal bullying were 1) teasing inferiority, followed by physical bullying such as physical assault, and finally social bullying such as exclusion from the peer group. 3) The main causes of bullying are the need for power over others ($\bar{x}$ = 2.58) and the lack of good parenting from the family ($\bar{x}$ = 2.48). The most supported prevention approach is to educate and raise awareness ($\bar{x}$ = 2.74), followed by regulation and monitoring ($\bar{x}$ = 2.48). While severe punishment received the lowest support.

Keywords : Bullying in schools, Preventive measures, Mathayom 3 students

บทนำ

โรงเรียนถือเป็นแหล่งสำคัญในการพัฒนานักเรียนทั้งในด้านการเรียนรู้และการสร้างคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ดี โดยเฉพาะการเสริมสร้างทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2551 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนให้มีสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ และคุณธรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและมีศักยภาพที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียนกลับกลายเป็นอุปสรรคสำคัญที่กระทบต่อการพัฒนาการของนักเรียน ทั้งในเชิงร่างกาย จิตใจ และสังคม (วนภัทร แสงแก้ว และวรัญญา เต็มรัตน์, 2024) พฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียนส่งผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกระทำและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้ง โดยผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งมักประสบกับผลกระทบทางร่างกาย เช่น การบาดเจ็บ และผลกระทบทางจิตใจ เช่น ความวิตกกังวล ความกลัว และการสูญเสียความมั่นใจในตนเอง ผลกระทบเหล่านี้อาจนำไปสู่การหลีกเลี่ยงการมาโรงเรียนหรือในบางกรณีอาจถึงขั้นย้ายโรงเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่สร้างความไม่ปลอดภัย (ภาวดี เหมทานนท์ และสุทัศน์ เหมทานนท์, 2024) ในทางกลับกัน ผู้ที่มีพฤติกรรมกลั่นแกล้งเองก็มักเผชิญกับปัญหาการควบคุมพฤติกรรมและความสัมพันธ์ในระยะยาว เช่น ความก้าวร้าว การขาดทักษะการเข้าสังคมที่เหมาะสม และความยากลำบากในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในอนาคต

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียนมีความหลากหลายและซับซ้อน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องสำคัญได้แก่ ประสพการณ์ในครอบครัว เช่น การเห็นความรุนแรง หรือการเลียนแบบพฤติกรรมจากสื่อและบุคคลรอบข้าง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ยิ่งไปกว่านั้น บรรยากาศในโรงเรียน เช่น การขาดการสนับสนุนจากครู และสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ก็เป็นตัวกระตุ้นให้พฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทวีความรุนแรงขึ้น (ปวิศร์ กิจสุขจิต, 2559) ผลกระทบจากพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งยังรวมถึงปัญหาสุขภาพจิต เช่น โรคซึมเศร้า การทำร้ายตนเอง หรือในบางกรณีอาจถึงขั้นการสูญเสียชีวิต (สุริยา ช้องเสนาะ, 2561)

ในฐานะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยได้พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นช่วงวัยที่เผชิญกับปัญหาพฤติกรรมและความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนอย่างมาก การกลั่นแกล้งมักเกิดขึ้นในลักษณะของการล้อเลียน การใช้ความรุนแรงทางคำพูด หรือแม้กระทั่งการกระทำทางกาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งบรรยากาศการเรียนรู้และความ

มันคงทางจิตใจของนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียนและการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการศึกษารูปแบบและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมดังกล่าว ตลอดจนการหาแนวทางป้องกันที่สามารถลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในระยะยาว ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการกลั่นแกล้ง พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ระดับความรุนแรง ประสบการณ์ และทัศนคติต่อการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเสนอแนวทางป้องกันที่สามารถลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียนได้อย่างยั่งยืน บริบทของการศึกษาเน้นไปที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสนาณรงค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความท้าทายด้านพฤติกรรมในช่วงวัยที่เปลี่ยนแปลง การวิจัยครั้งนี้หวังที่จะสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยและผลกระทบของการกลั่นแกล้ง รวมถึงการนำเสนอแนวทางป้องกันที่มีความยั่งยืน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเป็นมิตรสำหรับนักเรียนทุกคน

ดังนั้น การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้เป็นหัวใจหลักของการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ซึ่งสามารถทำได้ผ่านการปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้แก่นักเรียน การเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการกลั่นแกล้ง และการพัฒนาแนวทางการจัดการความขัดแย้งที่เหมาะสม โดยบทบาทของครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมวัฒนธรรมโรงเรียนที่ปราศจากความรุนแรง การพัฒนาแนวทางป้องกันที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการบูรณาการหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นการใช้มาตรการเชิงนโยบาย เช่น การกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการป้องกันและจัดการปัญหาการกลั่นแกล้ง การส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยสร้างความเข้าใจและทักษะทางสังคม เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์หรือการสอนทักษะชีวิต ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้เพื่อช่วยในการเฝ้าระวังและแจ้งเหตุ นอกจากนี้ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนยังเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แนวทางการป้องกันที่ดีไม่เพียงแต่ช่วยลดปัญหาการกลั่นแกล้ง แต่ยังส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางสังคมที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในระยะยาว สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนเติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการกลั่นแกล้ง พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง และทัศนคติต่อการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมถึงแนวทางป้องกันที่ยั่งยืน โดยการดำเนินการวิจัยได้กำหนดขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสนาณรงค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 448 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยได้รับการสุ่มเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายและเป็นตัวแทนของประชากรอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคำนวณตามสูตรการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) โดยได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน ซึ่งถือว่าเหมาะสมสำหรับการวิจัยที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ นอกจากนี้ยังมีการใช้วิธีสุ่มแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) เพื่อให้มั่นใจว่ามีการกระจายตัวของเพศ อายุ และ

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อสะท้อนภาพรวมของนักเรียนที่เผชิญกับปัญหาการกลั่นแกล้งได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นผ่านแพลตฟอร์ม Google Form แบบสอบถามดังกล่าวได้รับการออกแบบโดยอ้างอิงจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดของการศึกษา ประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิดและคำถามปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์เกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง
2. รูปแบบและพฤติกรรมของการกลั่นแกล้งที่พบในโรงเรียน แบ่งเป็นการกลั่นแกล้งทางร่างกาย ทางวาจา และทางสังคม
3. ทักษะและความเห็นต่อพฤติกรรมของการกลั่นแกล้ง รวมถึงการรับรู้ของนักเรียนต่อความรุนแรงของปัญหา
4. แนวทางการป้องกันและลดพฤติกรรมของการกลั่นแกล้งในโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุด

แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา (Content Validity) 0.80 – 1.00 โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยได้ค่ามากกว่า 0.80 ทุกข้อ นอกจากนี้ ได้มีการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่างนำร่องจำนวน 30 คน ซึ่งไม่รวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่างหลัก และได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ($\alpha = 0.87$) ซึ่งบ่งชี้ว่าแบบสอบถามมีเสถียรภาพสูงในการวัดข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในรูปแบบออนไลน์ผ่าน Google Form เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้สะดวก รวดเร็ว และลดปัญหาความผิดพลาดจากการป้อนข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แจกจ่ายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบผ่านช่องทางการสื่อสารของโรงเรียน เช่น กลุ่มไลน์ กลุ่มเฟซบุ๊ก หรือแพลตฟอร์มออนไลน์อื่น ๆ ที่นักเรียนใช้ในการเรียนการสอน
2. แนบบลิงก์แบบสอบถาม Google Form พร้อมคำแนะนำเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถาม รวมถึงการยืนยันว่าข้อมูลของผู้ตอบจะถูกเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการวิจัยเท่านั้น
3. เปิดให้ตอบแบบสอบถามเป็นระยะเวลา 7 วัน และติดตามกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้จำนวนข้อมูลครบถ้วน โดยใช้วิธีเตือนผ่านอีเมลและแอปพลิเคชันส่งข้อความ
4. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จาก Google Form เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ก่อนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

1. ศึกษารูปแบบการกลั่นแกล้ง พฤติกรรมของการกลั่นแกล้ง และทัศนคติต่อการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 1.1 รูปแบบการกลั่นแกล้ง : วิเคราะห์ประเภทของการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้น เช่น การกลั่นแกล้งทางร่างกาย ทางวาจา ทางสังคม และทางออนไลน์
 - 1.2 พฤติกรรมของการกลั่นแกล้ง : วิเคราะห์ลักษณะของพฤติกรรมของการกลั่นแกล้ง เช่น ความถี่ สถานที่ที่เกิดขึ้น และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง (ผู้กระทำ ผู้ถูกระทำ และผู้สังเกตการณ์)
 - 1.3 ทัศนคติต่อการกลั่นแกล้ง : วิเคราะห์ความคิดเห็นและทัศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง ทั้งในแง่ของการยอมรับ การตระหนักถึงผลกระทบ และแนวทางการรับมือ

2. ศึกษาแนวทางในการป้องกันการกลั่นแกล้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1 แนวทางการป้องกันที่มีอยู่ : วิเคราะห์มาตรการที่โรงเรียนใช้ในการป้องกันการกลั่นแกล้ง เช่น กฎระเบียบ การให้ความรู้

2.2 ความคิดเห็นของนักเรียน : วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางที่มีอยู่ ว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ และต้องการการปรับปรุงในด้านใด

2.3 ข้อเสนอแนะในการป้องกัน : นำเสนอแนวทางใหม่ ๆ หรือแนวทางที่ควรพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษานี้โดยมีวัตถุประสงค์หลักสองประการ ได้แก่ 1. เพื่อศึกษารูปแบบการกลั่นแกล้ง พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง และทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจลักษณะของการกลั่นแกล้งและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนี้ 2. เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกัน พฤติกรรมการกลั่นแกล้งในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจอย่างมาก และอาจได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทั้งทางตรงและทางอ้อม และได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบและพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบในโรงเรียน

ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบและพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบในโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

รูปแบบและพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบในโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1.การกลั่นแกล้งทางวาจา			
1.1. การล้อเลียนปมด้อย	0.94	0.23	ถูกต้อง
1.2. การพูดหยาบคาย	0.92	0.26	ถูกต้อง
1.3. การล้อเรื่องรสนิยมทางเพศ	0.91	0.28	ถูกต้อง
1.4. การล้อชื่อบิดา มารดา	0.91	0.28	ถูกต้อง
2.การกลั่นแกล้งทางร่างกาย			
2.1. การทำร้ายร่างกาย	0.89	0.31	ถูกต้อง
2.2. การทำลายข้าวของ	0.89	0.31	ถูกต้อง
3. การกลั่นแกล้งทางสังคม			
3.1.การกีดกันจากกลุ่มเพื่อน	0.79	0.40	ถูกต้อง
3.2.การพูดลับหลัง หรือการสร้างข่าวลือ	0.65	0.47	ถูกต้อง
รวม	0.88	0.30	ถูกต้อง

จากผลการเก็บข้อมูลพบว่าการกลั่นแกล้งในโรงเรียนมี 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ 1. การกลั่นแกล้งทางวาจา พบบ่อยที่สุด เช่น การล้อเลียนปมด้อย ($\bar{x} = 0.94$, S.D. = 0.23) การพูดหยาบคายเพศ ($\bar{x} = 0.92$, S.D. = 0.26) การล้อเรื่องรสนิยมทางเพศ ($\bar{x} = 0.91$, S.D. = 0.28) และการล้อชื่อบิดา มารดา ($\bar{x} = 0.91$, S.D. = 0.28) 2. การกลั่นแกล้งทางร่างกาย เช่น การทำร้ายร่างกายเพศ ($\bar{x} = 0.89$, S.D. = 0.31) หรือการทำลายข้าวของเพศ ($\bar{x} = 0.89$, S.D. =

0.31) 3. การกลั่นแกล้งทางสังคม เช่น การกีดกันจากกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 0.79$, S.D. = 0.40) และการพูดลับหลัง หรือ การสร้างข่าวลือ ($\bar{X} = 0.65$, S.D. = 0.47)

2. ทักษะและความเห็นต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง

ตารางที่ 2 แสดงทัศนคติต่อการกลั่นแกล้งของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การกลั่นแกล้งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมและไม่สามารถทำได้	4.25	0.68	เห็นด้วยมาก
2. ในสังคมไทยการกลั่นแกล้งกลายเป็นสิ่งที่ปกติทางสังคม	3.50	0.75	ปานกลาง
3. ผู้ที่กลั่นแกล้งผู้อื่นไม่ควรให้มียืนในสังคม	4.10	0.70	เห็นด้วยมาก
4. การกระทำที่ไม่ตั้งใจไม่ถือว่าเป็นการกลั่นแกล้ง	3.80	0.72	เห็นด้วย
รวม	3.91	0.71	เห็นด้วย

จากการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของความคิดเห็นคือ 3.91 (S.D. = 0.71) ซึ่งแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการกลั่นแกล้งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมและไม่ควรมีในสังคม โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "การกลั่นแกล้งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมและไม่สามารถทำได้" ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.68) แสดงถึงการไม่ยอมรับพฤติกรรมนี้อย่างชัดเจน ขณะที่รายการ "ในสังคมไทยการกลั่นแกล้งกลายเป็นสิ่งที่ปกติทางสังคม" มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.75) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงมุมมองที่ยังคงมีการยอมรับในบางแง่มุม

ตารางที่ 3 แสดงตารางค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติต่อสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการกลั่นแกล้ง

รายการ	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.	การแปลผล
1. ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น	2.58	86.02	0.61	ปานกลาง
2. ขาดการอบรมเลี้ยงดูที่ดีจากครอบครัว	2.48	82.80	0.67	น้อย
3. ปิดบังความอ่อนแอหรือข้อบกพร่องของตนเอง	2.26	75.27	0.72	น้อย
4. ความสนุกสนานและความบันเทิง	2.45	81.72	0.56	น้อย
5. การเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่น	2.35	78.49	0.60	น้อย
รวม	2.43	80.86	0.63	น้อย

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของนักเรียนต่อปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ($\bar{X} = 2.58$, ร้อยละ = 86.02, S.D. = 0.61) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าการแสดงอำนาจและความเหนือกว่าผู้อื่นเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในกลุ่มนักเรียน ปัจจัยรองลงมาคือ ขาดการอบรมเลี้ยงดูที่ดีจากครอบครัว ($\bar{X} = 2.48$, ร้อยละ = 82.80, S.D. = 0.67) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าการเลี้ยงดูและบรรยากาศในครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเด็กเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่ขาดการสนับสนุนทางอารมณ์หรือได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมก้าวร้าว อาจเพิ่มความเสี่ยงในการกระทำการกลั่นแกล้งต่อผู้อื่น นอกจากนี้ ปัจจัยการปิดบังความอ่อนแอหรือข้อบกพร่องของตนเอง ($\bar{X} = 2.26$, ร้อยละ = 75.27, S.D. = 0.72) ความสนุกสนานและความบันเทิง ($\bar{X} = 2.45$, ร้อยละ = 81.72, S.D. = 0.56) และการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่น ($\bar{X} = 2.35$, ร้อยละ = 78.49, S.D. = 0.60) ถูกจัดอยู่ในระดับ

น้อยเช่นกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการกระทำการกลั่นแกล้งในบางกรณีอาจเกิดจากแรงจูงใจเชิงสังคม เช่น การต้องการกลมกลืนกับเพื่อนกลุ่มเดียวกัน หรือการเรียนรู้พฤติกรรมจากแบบอย่างที่ไม่เหมาะสม

โดยรวมแล้ว ค่าเฉลี่ยของปัจจัยทั้งหมดอยู่ที่ $\bar{X} = 2.43$, ร้อยละ = 80.86, S.D. = 0.63 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ซึ่งชี้ให้เห็นว่า แม้ปัจจัยดังกล่าวจะมีบทบาทต่อการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง แต่ปัจจัยอื่น ๆ เช่น บริบทของโรงเรียนและการควบคุมทางสังคม อาจเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากกว่าในการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียน

3. แนวทางการป้องกันและลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียน

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นต่อมาตรการที่สามารถป้องกันปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียน

มาตรการในการป้องกันการกลั่นแกล้ง	ร้อยละ	การแปลผล
1. เย아ชนร่วมต่อต้าน	77.42	เห็นด้วยน้อย
2. มีระเบียบควบคุมและตรวจสอบ	82.80	เห็นด้วยน้อย
3. ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก	91.40	เห็นด้วยปานกลาง
4. ลงโทษอย่างรุนแรง	58.06	น้อยเห็นด้วยน้อย
5. ไม่ต้องทำอะไรเลย	56.99	เห็นด้วยน้อย
รวม	73.33	เห็นด้วยน้อย

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการป้องกันและลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียน โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการลดปัญหาดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า "การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก" เป็นมาตรการที่ได้รับการสนับสนุนสูงสุด (ร้อยละ = 91.40) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของการกลั่นแกล้ง รวมถึงการส่งเสริมพฤติกรรมที่เป็นมิตรและการเคารพซึ่งกันและกันในโรงเรียน เป็นวิธีการที่สามารถช่วยลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว มาตรการที่ได้รับการสนับสนุนรองลงมา ได้แก่ "มีระเบียบควบคุมและตรวจสอบ" (ร้อยละ = 82.80) และ "เยาชนร่วมต่อต้าน" (ร้อยละ = 77.42) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการมีมาตรการที่ชัดเจนในการป้องกันและตรวจสอบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียน รวมถึงการกระตุ้นให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการกลั่นแกล้งเพื่อสร้างสังคมโรงเรียนที่ปลอดภัยและเป็นมิตร ในทางตรงกันข้าม มาตรการที่ได้รับการสนับสนุนต่ำสุด ได้แก่ "ลงโทษอย่างรุนแรง" (ร้อยละ = 58.06) และ "ไม่ต้องทำอะไรเลย" (ร้อยละ = 56.99) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้วิธีการลงโทษอย่างรุนแรงไม่ใช่แนวทางที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งในระยะยาว และอาจสร้างผลกระทบเชิงลบต่อความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ คะแนนเฉลี่ยที่ต่ำของมาตรการ "ไม่ต้องทำอะไรเลย" บ่งชี้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าโรงเรียนควรเพิกเฉยต่อปัญหานี้

โดยสรุป ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าแนวทางการป้องกันที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดควรเป็นมาตรการเชิงบวก เช่น การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก การมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบที่เข้มแข็ง ตลอดจนการส่งเสริมให้เยาชนเข้ามามีบทบาทในการต่อต้านพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ซึ่งสามารถช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในโรงเรียนอย่างยั่งยืน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. รูปแบบและพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า การกลั่นแกล้งในโรงเรียนมี 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ การกลั่นแกล้งทางวาจา (verbal bullying) การกลั่นแกล้งทางร่างกาย (physical bullying) และการกลั่นแกล้งทางสังคม (social bullying) โดยการกลั่นแกล้งทางวาจาเป็นรูปแบบที่พบมากที่สุด เช่น การล้อเลียนปมด้อย การใช้คำพูดหยาบคาย หรือการพูดเสียดสี ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาของ Yoocharoen (2024) ที่ระบุว่า การกลั่นแกล้งทางวาจามักเกิดขึ้นบ่อยที่สุดในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่กระทำได้ง่าย ไม่ต้องการเผชิญหน้าทางกายภาพโดยตรง และมีแนวโน้มถูกมองข้ามจากครูหรือบุคลากรทางการศึกษา งานวิจัยของ ยุวดี ศิริลักษณ์ และสมสุข (2023) ได้แสดงให้เห็นว่าการกลั่นแกล้งทางวาจาเป็นพฤติกรรมที่สามารถพัฒนาไปสู่การกลั่นแกล้งรูปแบบอื่น ๆ เช่น การกลั่นแกล้งทางร่างกายและทางสังคม หากไม่มีการควบคุมและป้องกันตั้งแต่ต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวดี เหมทานนท์ และสุทัศน์ เหมทานนท์ (2024) ที่ชี้ว่าเด็กที่เผชิญกับการกลั่นแกล้งทางวาจาเป็นระยะเวลานานมักประสบกับปัญหาสุขภาพจิต เช่น ภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวล อย่างไรก็ตาม การกลั่นแกล้งทางร่างกายและทางสังคมแม้จะพบน้อยกว่า แต่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรง โดยการกลั่นแกล้งทางร่างกาย เช่น การผลัก การตบตี หรือการทำลายข้าวของของเพื่อน ส่งผลโดยตรงต่อความปลอดภัยและสวัสดิภาพของนักเรียน ส่วนการกลั่นแกล้งทางสังคม เช่น การกีดกันออกจากกลุ่ม การเผยแพร่ข่าวลือ หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการทำร้ายผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่สร้างความเจ็บปวดทางจิตใจและมีแนวโน้มจะนำไปสู่ภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวล และปัญหาด้านสุขภาพจิตในระยะยาว (อรรักษ์ธรรม & อัฐณิญา, 2024)

ทัศนคติของนักเรียนต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติต่อปัญหาการกลั่นแกล้ง โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.97 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.93 โดยทัศนคติต่อการกลั่นแกล้งมากที่สุด คือ การกลั่นแกล้งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมและไม่สามารถทำได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.73 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ .697 รองลงมาคือ ในสังคมไทยการกลั่นแกล้งกลายเป็นสิ่งที่ปกติทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.93 และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 1.11 รองลงมาผู้ที่กลั่นแกล้งผู้อื่นไม่ควรให้มีที่ยืนในสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.76 และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ .959 และน้อยที่สุดคือ การกระทำที่ไม่ตั้งใจไม่ถือว่าเป็นการกลั่นแกล้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.46 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ .984 ตามลำดับ นักเรียนส่วนใหญ่มองว่าการกลั่นแกล้งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.71) อย่างไรก็ตาม ยังมีมุมมองบางส่วนที่ยอมรับว่าการกลั่นแกล้งเป็นเรื่องปกติในสังคมไทย ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.75) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการกลั่นแกล้งบางประเภท โดยเฉพาะการล้อเลียนหรือการแกล้งเล่นในกลุ่มเพื่อน อาจยังคงถูกมองว่าเป็น "เรื่องธรรมดา" หรือ "ยอมรับได้" ในบริบทของโรงเรียนไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุริยา ฮ่องเสนาะ (2561) ที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านค่านิยมทางสังคมและบริบทของโรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียน จากการศึกษาของ วัชพล และสุตารัตน์ (2022) พบว่าสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและความสัมพันธ์กับครูเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง โรงเรียนที่มีวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงบวกและส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนมีแนวโน้มลดการกลั่นแกล้งลงได้อย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการกลั่นแกล้ง ผลการวิจัยระบุว่า สาเหตุหลักของการกลั่นแกล้งมาจากปัจจัยทางจิตวิทยาและสังคม โดยปัจจัยที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ (1) ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.61) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี Social Dominance Theory ที่เสนอว่าการแสดงอำนาจเหนือเพื่อนร่วมชั้นเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง (2) การขาดการอบรมเลี้ยงดูที่ดีจากครอบครัว ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.67) สะท้อนว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน หากเด็กเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่ขาดการสนับสนุนทางอารมณ์ หรือ

ได้รับอิทธิพลจากการใช้ความรุนแรงในบ้าน จะมีแนวโน้มสูงขึ้นในการกระทำพฤติกรรมก้าวร้าว (Lehmann, Wingert, & Jones, 2024)

2. แนวทางการป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการวิจัยระบุว่าการป้องกันการกลั่นแกล้งในโรงเรียนควรอาศัยมาตรการที่มุ่งเน้นไปที่การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมาตรการที่ได้รับการสนับสนุนมากที่สุด ได้แก่ 1. การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก ($\bar{x} = 2.74$, S.D. = 0.44) ซึ่งสะท้อนว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการกลั่นแกล้ง และการส่งเสริมวัฒนธรรมโรงเรียนที่ไม่ยอมรับพฤติกรรมดังกล่าวเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาของ Sanwonglakron, Wareewarach, และ Thidkrathok (2024) ยังชี้ให้เห็นว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการกลั่นแกล้งสามารถลดอัตราการเกิดพฤติกรรมดังกล่าวในโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ข้อค้นพบจาก พศวีร์ (2024) ระบุว่ากรอบระเบียบปฏิบัติการและหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาแนวคิดเรื่องความเห็นอกเห็นใจและพฤติกรรมที่เคารพผู้อื่นมากขึ้น งานวิจัยของ Smith et al. (2021) ยังสนับสนุนว่าการให้ความรู้ในลักษณะนี้ช่วยลดระดับความก้าวร้าวทางวาจาและพฤติกรรมก้าวร้าวในหมู่เด็กนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. การสนับสนุนจากครูและผู้บริหาร โดยผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการกลั่นแกล้ง ($\bar{x} = 2.77$ และ $\bar{x} = 2.68$ ตามลำดับ) ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนในการแก้ไขปัญหา งานวิจัยของ Rigby (2003, อ้างถึงใน Backes & Bonnie, 2019) ชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเป็นปัจจัยสำคัญในการลดพฤติกรรมก้าวร้าว นักเรียนที่มีครูเป็นที่พึ่งสามารถลดความเสี่ยงต่อการกลั่นแกล้งและมีความมั่นใจในการขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ได้มากขึ้น นอกจากนี้ งานวิจัยของ วัชพล และสุภารัตน์ (2022) ระบุว่าครูที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าวสามารถเป็นกลไกสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ปลอดภัย โดยมีการสื่อสารและให้การสนับสนุนแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนในบริบทของครอบครัว งานศึกษาของ อรรักษ์ และอรรักษ์ (2024) เน้นว่าผู้ปกครองที่มีบทบาทในการสนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานสามารถช่วยลดแนวโน้มการกลั่นแกล้งในเด็กและเยาวชนผ่านการปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องและการเสริมสร้างทักษะทางสังคมที่เหมาะสม อีกทั้ง งานวิจัยของ ยุติ ศิริลักษณ์ และสมสุข ภาณุรัตน์ (2023) ระบุว่า การสร้างความเข้มแข็งในความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ใหญ่ในโรงเรียนสามารถช่วยลดอัตราการกลั่นแกล้งและพฤติกรรมก้าวร้าวทางสังคมได้อย่างชัดเจน

นอกจากการให้ความรู้และการสนับสนุนจากครูและผู้บริหารแล้ว การใช้มาตรการเชิงนโยบายของโรงเรียน เช่น การกำหนดระเบียบและมาตรฐานที่ชัดเจนในการจัดการกับพฤติกรรมก้าวร้าว ก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ งานศึกษาของ Pratummas และ Wimonkunarak (2024) พบว่าโรงเรียนที่มีนโยบายต่อต้านการกลั่นแกล้งอย่างชัดเจน มีมาตรการตรวจสอบ และให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง สามารถลดอัตราการกลั่นแกล้งในระยะยาวได้มากขึ้น นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นเครื่องมือในการสอดส่องและแจ้งเตือนพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น แอปพลิเคชันแจ้งเบาะแสและระบบให้คำปรึกษาออนไลน์ ยังเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถติดตามและจัดการกับปัญหานี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Patchin & Hinduja, 2020) ดังนั้น การป้องกันการพฤติกรรมก้าวร้าวในโรงเรียนควรดำเนินการผ่านมาตรการที่ครอบคลุม ซึ่งรวมถึงการให้ความรู้ การพัฒนาความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครู นักเรียน และผู้บริหาร ตลอดจนการจัดการอบรมและสร้างความร่วมมืออย่างเป็นระบบในโรงเรียนและชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกในระยะยาว นอกจากนี้ การปรับใช้เทคโนโลยีและการออกแบบนโยบายเชิงป้องกันที่มีความเป็นระบบจะช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการกับปัญหาการกลั่นแกล้งได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านสื่อสังคมออนไลน์และบทบาทของเทคโนโลยีในการส่งเสริมพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง เนื่องจากปัจจุบันการกลั่นแกล้งในรูปแบบ Cyberbullying มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและอาจมีผลกระทบรุนแรงเทียบเท่ากับการกลั่นแกล้งทางกายภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนเพียงแห่งเดียว ซึ่งอาจมีข้อจำกัดในการนำผลลัพธ์ไปใช้ในบริบทที่แตกต่าง ดังนั้น การวิจัยในอนาคตควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมโรงเรียนจากหลายพื้นที่เพื่อให้สามารถสรุปผลได้ครอบคลุมมากขึ้น

2. ควรมีการพัฒนา โครงการทดลองด้านการป้องกันการกลั่นแกล้ง เช่น การนำโปรแกรมเสริมสร้างทักษะทางสังคม หรือกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้มาใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน และศึกษาผลกระทบของมาตรการเหล่านี้ในระยะยาว

บรรณานุกรม

- ปวรศิริ กิจสุขจิต. (2559). ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวทฤษฎีเรียนรู้ของโรนัลด์ แอล เอเคอร์. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 27(1), 72-80.
<https://scholar.archive.org/work/tjbw2m54rnhwzmyoqmqfiskzdzq/access/wayback/https://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/article/download/871/865>
- พศวีร์ อินทะโร. (2024). การบริหารกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(3), 85-98.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/WTURJ/article/download/275655/186304>
- ภาวดี เหมทานนท์, และ สุทัศน์ เหมทานนท์. (2024). การให้ปรึกษาเพื่อลดอุบัติการณ์การกลั่นแกล้งในโรงเรียนและผลกระทบต่อนักเรียน. *วารสารศาสตร์สุขภาพและการศึกษา*, 4(3), 92-101.
<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/JHSP/article/download/271433/102-113>
- วัชพล ตัญยวิไลกุล, และ สุดารัตน์ ตันพิเชียร. (2022). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูในการส่งเสริมพฤติกรรมปราศจากความรุนแรงของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 28(2).
<https://shorturl.at/GbPFP>
- วนภัทร แสงแก้ว, & วรัญญา เต็มรัตน์. (2024). ความจำเป็นและความต้องการให้นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพในสถานศึกษา กรณีศึกษา: โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในจังหวัดปัตตานี. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*, 6(4), 519-534.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSSP/article/download/277871/186376>

- ยุวดี แตรประสิทธิ์, ศิริลักษณ์ ปัญญา, และ สมสุข ภาณุรัตน์. (2023). การกลั่นแกล้งทางสังคมของวัยรุ่น: บทบาทพยาบาลในการสร้างภูมิคุ้มกันทางใจ. *วารสารวิจัยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิต*, 3(2), 62-72.
<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/RHOJ/article/download/264036/180772>
- สุริยา ช้องเสนาะ. (2561). TCAS ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษารูปแบบใหม่. สืบค้น 22 มกราคม 2568 จาก <http://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2561/hi2561-046.pdf>
- อรรักษ์ณมภ์ สัจจะพัฒนกุล และอัฐนิญา สัจจะพัฒนกุล. (2024). การส่งเสริมความฉลาดทางดิจิทัลในเด็กปฐมวัยโดยมีผู้ปกครองเป็นสื่อกลางในการใช้ชุดกิจกรรม “เล่นกับลูก ฝึกการคิด” สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารสังคมศึกษาปริทรรศน์*, 1(1), 1-15.
https://so11.tci-thaijo.org/index.php/J_SSR/article/download/1059/195
- Backes, E. P., & Bonnie, R. J. (Eds.). (2019). *The promise of adolescence: Realizing opportunity for all youth*. Retrieved 22 January 2025, from <https://www.russellsage.org/sites/default/files/NAS%20Report%20Full%20Text.pdf>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lehmann, P. S., Wingert, A. C., & Jones, M. S. (2024). Bullying Victimization, Gender, and Adolescent Substance Use: The Moderating Role of School Connectedness. *Crime & Delinquency*, 00111287241242481.
- Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2020). *Cyberbullying prevention and response: Expert perspectives*. Routledge. Retrieved 22 January 2025, from <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1079063218800469>
- Pratummas, N., & Wimonkunararak, S. (2024). มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกลั่นแกล้งในโรงเรียน. *วารสารวิชาการวิจัยและนวัตกรรม มสธ. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) (ออนไลน์)*, 4(2), 69-83.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/InnovationStou/article/download/274414/186595>
- Sanwonglakron, C., Wareewarach, R., & Thidkrathok, J. (2024). ผลกระทบของโซเชียลมีเดียต่อการสร้างตัวตนของวัยรุ่น. *Journal of Social Science and Cultural*, 8(12), 147-157.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSC/article/download/278632/186945>
- Smith, P. K., Cowie, H., Olafsson, R. F., & Liefhoghe, A. P. (2021). Definitions of bullying: A comparison of terms used, and age and gender differences in a fourteen- country international comparison. *Child Development*, 92(3), 812-830.
- Yoocharoen, T. (2024). การกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์: กรณีศึกษาเยาวชนผู้ถูกระทำในเขตกรุงเทพมหานคร. *RMUTSB Academic Journal (Humanities and Social Sciences)*, 9(2), 214-227.
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmutsb-hs/article/download/265496/184057>